

Udgift paa § 26: Laan af Stats-Laanefonden og lignende, og i Virkeligheden er Udgiften paa § 26 13,5 Mill. Kr. Dette vil, naar man trækker disse 13,5 Mill. Kr. fra de 42,5 Mill. Kr., give et Overskud af 29 Mill. Kr., og naar man saa endelig trækker Afdrag af Statsgælden, 5 Mill. Kr., fra, vil der blive et Overskud paa dette Finanslovsforslag af 24 Mill. Kr.

Det vilde være et overordentlig lyst Billede, dette Finanslovsforslag saaledes udmalede for os. Men i Virkeligheden vil, hvis maa kan vente, at Krigstilstanden vedvarer, Billedet blive et helt andet og meget, meget mørkere. For at sige, hvorledes Forholdet i saa Tilfælde vil blive paa Finanslovsforslaget, maa jeg gaa noget tilbage og beskæftige mig med Statsregnskabet for 1915—16 og med indeværende Finansaar. Statsregnskabet for 1915—16 viser en Indtægt af 142,2 Millioner og en Udgift af 185,2 Millioner, altsaa Indtægter paa §§ 1—7 og Udgifter paa §§ 8—25. Dette giver et Minus, en Mindreindtægt eller en Merudgift af 43 Mill. Kr. Men dertil kommer endnu paa § 26 en virkelig Udgift af 17 Mill. Kr.; denne kommer paa den Maade, at der til Forøgelse af Kapitaler i de forskellige Anlæg er opført 11,8 Mill. Kr. som virkelig Udgift for Staten og dernæst nogle Smaabeløb paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og et Afdrag af Statsgælden, man maa regne med, nemlig 4,7 Mill. Kr., altsaa 17 Mill. Kr. Naar man lægger disse 17 Millioner til de 43 Millioner, faar man et Underskud, for at bruge dette Ord, paa 60 Mill. Kr. for 1915—16. Jeg skal kun nævne af disse Smaabeløb, jeg her regner med, 200,000 Kr. Udgift til det kongelige Teater — jeg skal ikke dvæle ved dette meget delikate Emne, jeg skal ikke vove mig ind paa det, jeg skal kun sige, at i Anmærkningerne til Finanslovsforslaget findes der under Statsformuen nu et Tilgodehavende hos det kongelige Teater af 550,000 Kr. Der er nogen Udsigt til, at dette Tilgodehavende vil vokse; det vil nok om nogle Aar naa op til 1 Mill. Kr., saaledes at vi maa regne til Statsformuen 1 Mill. Kr. som Tilgodehavende hos det kongelige Teater. Men jeg vender tilbage til Underskuddet 60 Mill. Kr.; til dette kommer endnu, hvad der skal skaffes til Veje af Penge for at afbetale Statsbeviser 10 Mill. Kr.; det er dem, der udstedtes den 1. Oktober og den 1. November 1914. Altsaa kommer jeg til, at der ud over Indtægten skulde skaffes til Veje 70 Mill. Kr. i 1915—16; man kan til en vis Grad regne dette som

Aarets Underskud. Dette Beløb er kommet til Veje paa den Maade, at man havde Laan at tage til — ingen anden Vej end Laan —, nemlig Statsgældsbeviser i Henshold til Lov af 9. Juli 1915 paa 59,4 Mill. Kr., og desuden havde man endnu Obligationer 21,2 Millioner fra Loven af 2. November 1914 om Optagelse af Statslaan paa 60 Mill. Kr., altsaa tilsammen 80,6 Millioner. Deraf afholdtes de 70 Mill. Kr., saaledes at man skulde staa tilbage med 10,6 Mill. Kr. Nu viser Statsregnskabet et Kasseoverskud af 7,2 Mill. Kr. Der er altsaa, skulde man synes, en Fejl i dette paa 3,4 Mill. Kr., men dette er det Beløb, der er medgaaet til det, jeg ikke regner til direkte Udgift for Statskassen, nemlig til de Beløb, som Stats-Laanefonden og lignende afholder, hvorom jeg dog maa bemærke, at desværre kan Staten i Øjeblikket ikke sælge Husmandsobligationer til Hypotekbanken, saaledes som Tanken var, fordi Hypotekbanken ingen Kapital har at raade over. Der fremkommer altsaa, naar man betragter Statsregnskabet rigtigt, et Underskud af 60—70 Mill. Kr.

Nu kommer jeg til indeværende Aar, saa vidt jeg kan danne mig en Forestilling om, hvorledes dette vil stille sig. Og der er Forholdet vel det, at der paa Finansloven for indeværende Aar er bevilget 120 Mill. Kr. paa §§ 8—25, men jeg maa gaa ud fra Beløbet paa Statsregnskabet for 1915—16 som det virkelige Beløb, vi skal regne med, og saa faar vi en Udgift af 185 Mill. Kr. med et rundt Tal. Dernæst er der paa § 26 paa Finansloven for indeværende Aar regnet med et Beløb af 16 Mill. Kr. som Udgift for Staten. Det bliver 201 Mill. Kr. Her maa man regne videre med Udgifter; for de militære Budgetters Vedkommende er det sikkert, ja, mere end sikkert, jeg kan sige, at det er vist, at man ikke vil kunne komme ud af det med lignende Beløb som for Finansaaret 1915—16. Det ligger i forskellige Forhold, men naturligvis allermest deri, at der er foregaaet Prisforhøjelser, som man ikke kan komme udenom, paa de Varer, som skal anskaffes for de militære Ministerier, paa Fugare, Kul o. lign. Dette fører til, at man maa i alt Fald 10 Mill. Kr. højere op for de militære Ministeriers Vedkommende. De første fem Maaneder af dette Finansaar har vist en Stigning for de militære Ministeriers Vedkommende af 15 Mill. Kr. i Forhold til i Fjor, men der er nogen Rimelighed for, at det er tilfældigt, at Forøgelsen just i disse fem Maaneder er blevet saa høj, men under